

КП «Київпаstrанс»
Філія «Трамвайне ремонтно-експлуатаційне депо ім. Шевченка»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 3
ДЛЯ ВОДІЯ ТРАМВАЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ
МАНЕВРОВИХ РОБІТ У ДЕПО ТА НА ЛІНІЇ

КП «Київпастрас»
Філія «Трамвайне ремонтно-експлуатаційне депо ім. Шевченка»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Наказом Директора
Трамвайного депо ім. Шевченка
«20» 06 2019 р. № 184

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 3
ДЛЯ ВОДІЯ ТРАМВАЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ
МАНЕВРОВИХ РОБІТ У ДЕПО ТА НА ЛІНІЇ

1. Загальні положення

1.1. Інструкція встановлює особливості проведення маневрових робіт, які проводяться на території депо, а також на лінії.

1.2. Розміщення рухомого складу на території депо проводиться по схематичному плану з урахуванням пожежних проїздів, напрямку руху автотранспорту, а також переміщення робітників та службовців. Оперативно зміни у розміщенні рухомого складу проводяться тільки по розпорядженню чергового диспетчера диспетчерської служби керування (далі – диспетчера) депо.

1.3. До роботи на маневрових роботах допускаються наказом по депо водії не нижче 2-го класу та, як виняток, водії 3-го класу зі стажем роботи не менше 2-х років, які пройшли навчання та інструктаж по проведенню маневрових робіт, мають групу з електробезпеки не нижче III.

1.4. Періодичність навчання з охорони праці – кожен рік з перевіркою знань.

1.5. Маневровий водій безпосередньо підпорядковується начальнику відділу експлуатації, а оперативно – диспетчеру депо при здійсненні випуску рухомого складу на лінію, бригадиру маневрових водіїв а також майстру (начальнику зміни, начальнику виробничого підрозділу), або особі, яка його заміщує, для здійснення технологічного процесу огляду та ремонту рухомого складу у виробничому підрозділі та на території депо.

ПРИМІТКА: всі виїзди маневрових водіїв на лінію здійснюються тільки з дозволу диспетчера депо з відповідною відміткою у шляховому листі.

1.6. Водій трамвая на маневрових роботах забезпечується спецодягом та засобами індивідуального захисту, перелік яких встановлюється колективним договором з урахуванням галузевих нормативів, а саме:

- костюмом бавовняним (термін використання – 24 місяці);
- чоботами (черевиками) кирзовими (термін використання – 24 місяці);
- рукавицями комбінованими (термін використання – 2 місяці);
- жилетом сигнальним (термін використання – 6 місяців);
- плащем непромокальним (черговий);
- свистком;
- взимку:
- курткою утепленою (термін використання – 36 місяців);
- при роботі у нічну зміну штанами утепленими (термін використання – 48 місяців).

1.7. Контроль за роботою маневрових водіїв здійснює працівник відділу експлуатації у відповідності зі своїми посадовими обов'язками.

1.8. Відповідальність за порушення правил техніки безпеки несе маневровий водій та особа, на дільниці якої здійснюються маневрові роботи.

1.9. Маневрові роботи складаються з розміщення рухомого складу на відстійних коліях депо, підтягування, перестановки, формування та розформування поїзда (зчеплення, розчеплення), буксировки, штовхання трамвая, який не має власного ходу (жорсткий буксир) та переміщень, пов'язаних з технологічним процесом: подача трамвая у виробничі приміщення, перестановка трамвая по зонам огляду (ремонт), виїзд трамвая з виробничого приміщення.

До маневрових робіт належать також роботи по супроводженню трамваїв.

1.10. Маневровому водію забороняється:

- працювати в стані алкогольного сп'яніння та (або) під дією наркотичних засобів;
- працювати без сигнального жилету, свистка та жовтого прапорця (ліхтаря з білим світлом) та не мати при собі діелектричних рукавиць;
- перевищувати встановлену швидкість руху: у виробничих приміщеннях – до 3 км/год, на території депо та відстійних коліях – до 5 км/год;
- проїжджати знак «Дорожні роботи» на території депо без дозволу особи, яка виконує цю роботу;
- їздити по території депо з відкритими дверима трамваїв;
- стрибати через оглядові канали, ходити в зоні працюючих мийних машин;
- знімати (дозволяти знімати) міжвагонний кабель при невіднятих струмоприймачах та відсутності діелектричних рукавиць;
- підніматися на дах трамвая;
- залишати рухомий склад в створі воріт виробничих приміщень, в'їзних та виїзних воріт території депо;
- знаходитися на міжколії між трамваями під час руху одного з них;
- під'їжджати до вагону на пневматичному приводі механічних гальм для взяття на буксир (використовувати для цього механічний привід);
- подавати трамвай заднім ходом з кабіни водія без супроводжуючого;
- проїжджати мийну машину та ворота павільйону, якщо поблизу знаходяться люди та предмети, які зменшують габарит;
- рушати вагон з оглядової канави без оголошення: «Обережно! Вагон № ... з канави № ... рушаю» та подавання звукового сигналу;
- переставляти трамвай по території депо (оглядовій канаві) з віднятим струмоприймачем, тобто на вибігу;
- виконувати маневрові роботи у депо при включених фарах дальнього світла;
- виконувати маневрові роботи без знання безпечних прийомів;
- змушувати водія міських маршрутів подавати вагон у виробничі приміщення або виконувати інші маневрові роботи на території депо;
- рухатися при русі 2-х трамваїв на суміжних коліях, якщо на міжколії знаходиться людина;
- пересуватися по території депо поспішаючи, або бігти.

1.11. При виконанні маневрових робіт та робіт по супроводженню вагонів **забороняється:**

- стрибати у вагон та з вагону під час руху;
- стояти на сходинках вагону що рухається;
- висовуватися з вікон;
- відволікатися сторонніми справами (особливо розмовами по мобільному телефону) під час супроводження;
- рухатися порід з трамваем, що супроводжується;
- знаходитися спиною до трамвая при переводі стрілок.

1.12. Цю інструкцію повинні знати:

- маневрові водії;
- водії-наставники та диспетчери депо;
- майстри та начальники виробничих дільниць;
- начальник виробничого підрозділу;
- начальники відділів.

Незнання цієї інструкції не звільняє працівників від відповідальності за порушення цієї інструкції.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. З'явитися до диспетчера депо, пред'явити йому книжку водія, посвідчення на право керування трамваями, отримати шляховий лист та пройти передрейсовий медичний огляд.

2.2. Отримати розпорядження про характер робіт та заходи безпеки при виконанні цих робіт.

2.3. При собі мати відповідну екіпіровку.

2.4. Приступити до маневрових робіт тільки за розпорядженням бригадира маневрових водіїв.

2.5. У своїй роботі керуватися інструкцією водія трамвая, інструкцією з охорони праці водія трамвая при проведенні маневрових робіт у депо та на лінії.

2.6. Залишати робоче місце тільки з дозволу бригадира маневрових водіїв або особи, на дільниці якого виконуються маневрові роботи.

2.7. Переміщення по території депо здійснювати по пішохідним доріжкам, вздовж відстійних колій, по пожежному проїзду та уважно стежити за рухом усіх видів транспорту.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Маневрові роботи виконуються по розпорядженню тільки однієї службової особи:

- на території депо – диспетчера депо або особи, яка його заміщує;
- у виробничих приміщеннях – начальника дільниці ТО, дільниці з ремонтів рухомого складу або майстра;
- на лінії та станційних коліях – центрального диспетчера або лінійного працівника.

3.2. Безпосереднє керування маневровими роботами у депо здійснює бригадир бригади маневрових водіїв, який призначається наказом по депо.

3.3. Бригадир повинен перевірити у маневрових водіїв наявність шляхових листів, свистків, сигнальних жилетів, діелектричних рукавиць, прапорців, ліхтарів (у нічний час).

3.4. Склад маневрових бригад при проведенні різних видів маневрових робіт:

№ з/п	Вид маневрів	Склад маневрової бригади	Головний в бригаді
1.	Подача трамвая вперед своїм ходом.	Водій	Водій
2.	Подача трамваїв типу КЗР-Н, К-1М8, КЗР-NNP, PESA 71-414, Т-5В-641 («Електрон») назад своїм ходом із заднього пульта керування.	Водій	Водій
3.	Подача трамвая (2-х складового поїзда) назад своїм ходом при керуванні трамвайним поїздом з кабіни причіпного вагона. Супроводжуючий знаходиться на задній площадці причіпного вагона або (як виняток) у безпечному місці за межами трамвая, де є пряма видимість з водієм за умови подачі трамвая назад лише на довжину поїзда.	Водій та супроводжуючий (другий водій)	Водій за керуванням трамвая
4.	Подача трамвая (2-х складового поїзда) назад своїм ходом при керуванні трамвайним поїздом із кабіни головного вагона, якщо супроводжуючі знаходяться на всіх задніх площадках та кабіні причіпного вагона.	Водій та 3 супроводжуючих з числа водіїв	Водій, а при такому маневрі у виробничому приміщенні – майстер
5.	Подача трамваїв типу КЗР-Н, К-1М8, КЗР-NNP, PESA 71-414 назад своїм ходом з кабіни водія.	Водій та 2 супроводжуючих з числа водіїв	Водій, а при такому маневрі у виробничому приміщенні – майстер
6.	Подача трамваїв типу Т-5В-641 («Електрон»), назад своїм ходом з кабіни водія.	Водій та 3 супроводжуючих з числа водіїв	Водій, а при такому маневрі у виробничому приміщенні – майстер
7.	Формування та розформування поїздів при подачі на хід вперед.	Водій та зчіпник з числа водіїв або слюсарів, які мають допуск наказом по депо	Водій
8.	Формування та розформування поїздів при подачі заднім ходом.	Водій та зчіпник з числа водіїв або слюсарів, супроводжуючий з числа водіїв	Водій
9.	При буксируванні та штовханні несправних трамваїв керуватися спеціальною інструкцією.		

- ПРИМІТКА:**
- До початку руху трамваїв назад водій повинен особисто впевнитися у безпеці такого руху та прийняти всі заходи безпеки.
 - Функції супроводжуючих виконують маневрові водії, лінійні працівники або особи, які пройшли навчання, перевірку знань при проведенні маневрових робіт та мають допуск наказом по депо.

3.5. При проведенні маневрових робіт водії використовують службове гальмо.

3.6. Швидкість руху: на території депо – 5 км/год, у приміщеннях виробничого підрозділу – 3 км/год, під час руху заднім ходом, буксируванні – 3 км/год.

3.7. При проведенні маневрових робіт застосовуються наступні сигнали:

Звукові: (свистком, сигналами рухомого складу)

- один довгий – рух вперед; - два довгих – рух назад;
- два коротких – тихіше; - три коротких – стій.

Рукою: (вдень – жовтим прапорцем, вночі – ліхтарем білого кольору)

- рух дугою над головою – рух вперед; - рух дугою у ніг – рух назад;
- круговий рух – стій; - повільний рух вгору та вниз з правого боку – тихіше.

3.8. Подача трамваїв у виробничі приміщення (дільниця з ремонтів рухомого складу, кузовне відділення, малярне відділення тощо) виконується з особливою обережністю. Перед подачею маневровий водій повинен особисто переконатися у відсутності перепон для руху (канавні або пересувні підйомники у нижньому положенні, немає інструменту та інших предметів на коліях, відсутні люди в оглядовій канаві, надійно закріплено на струмоприймачі переносне вудилище). При в'їзді на оглядову канаву необхідно подавати переривисті звукові сигнали.

ПРИМІТКА:

1. Постановку та підключення (відключення) переносного вудилища здійснює тільки майстер (начальник дільниці) з ремонтним робітником. Усі роботи по переміщенню у зоні ремонтів здійснюються під особистим контролем майстра (начальника дільниці).

2. Якщо на оглядовій канаві попереду стоїть трамвай на канавних підйомниках, під'їжджати до нього для постановки на місце підйому дозволяється на відстань не ближче ніж 5 м.

3.9. Подача трамвая у виробничі приміщення та будь-який рух рухомого складу на оглядових канавах виконується за попередньою заявкою та з дозволу майстра (начальника дільниці). Майстер та водій повинні особисто переконатися у відсутності ремонтних робітників в оглядових канавах, на даху трамвая та інших частинах кузова. При наявності цього рушати трамвай з місця заборонено. При проїзді мийних машин вікна, люки та двері салону трамвая повинні бути зачинені, а зовнішні дзеркала притиснуті.

3.10. Поставивши трамвай на оглядову канаву, водій повинен: загальмувати трамвай стоянковим гальмом, реверс поставити у нейтральне положення, вимкнути ланцюги керування, відняти від контактного проводу струмоприймачі, переключити «заземлювач-роз'єднувач» у положення «заземлено»; тільки після цього водій має право залишити кабінку трамвая.

3.11. Зчеплення вагонів маневровий водій повинен виконувати згідно інструкції зі зчеплення та розчеплення трамваїв у депо.

3.12. При необхідності зняття міжвагонного кабеля маневровий водій повинен відняти струмоприймачі та вдягти діелектричні рукавиці.

3.13. Залишаючи кабінку водія для переведення стрілки, після зупинки трамвая маневровий водій повинен переключити реверс у нейтральне положення, на трамваях з педальним керуванням поставити гальмівну педаль на защіпку, а на трамваях типу Т-3 також вимкнути ланцюги керування.

3.14. При постановці трамвая на відстійне місце необхідно поставити в нейтральне положення реверс, відключити всі ланцюги керування, відняти від контактного проводу струмоприймачі, переключити «заземлювач-роз'єднувач» у положення «заземлено», зачинити усі люки, двері, вікна кабіни та салону трамвая.

3.15. Під'їжджати до трамвая, що стоїть попереду на території депо, дозволяється на відстань не менше 2 м.

3.16. У випадку виявлення будь-якої несправності при подаванні трамвая на території депо маневровий водій повинен негайно припинити рух та про цей випадок повідомити начальника виробничого підрозділу, начальника дільниці або майстра та діяти за їх вказівками. Несправний трамвай подавати на оглядову канаву дозволяється тільки способом буксирування.

3.17. Маневрові роботи на лінії виконуються з дотриманням правил охорони праці, інструкції водія трамвая з дозволу центрального диспетчера або лінійного працівника.

3.18. Маневровий водій повинен вимагати від супроводжуючого під час маневрів знаходитись завжди у встановленому інструкцією місці, в іншому випадку рух не починати. За порушення цієї вимоги несуть відповідальність однаково водій та супроводжуючий.

3.19. При проведенні маневрових робіт за територією депо (на вулиці) супроводжуючий повинен дотримуватись особливої обережності, стежити за рухом автотранспорту та дотримуватись заходів безпеки, які передбачені правилами дорожнього руху: перетинати вулицю, дорогу, де відсутній пішохідний перехід, дозволяється під прямим кутом у місцях, де вона добре проглядається. Повертатися в депо необхідно тільки по тротуарам.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1. При постановці трамвая на відстійне місце для попередження пожежі необхідно: поставити в нульове положення перемикач реверсу, вимкнути всі опалювальні та охолоджуючі пристрої, вимкнути всі ланцюги керування, відняти струмоприймачі, надійно їх закріпити, переключити «заземлювач-роз'єднувач» у положення «заземлено», вимкнути рубильники акумуляторних батарей.

4.2. Після закінчення роботи повідомити бригадиру або начальнику виробничого підрозділу, начальнику дільниці, майстру про виконання усіх раніше даних розпоряджень та отримати дозвіл на закінчення маневрових робіт.

4.3. Прибути до диспетчера депо, здати шляховий лист.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. При обриві контактної проводу маневровий водій чи супроводжуючий повинен:

- знаходитись не ближче 8 м від обірваного проводу;
- не допускати сторонніх осіб до цієї зони;
- повідомити про це диспетчера депо та не залишати місце аварії до прибуття технічної допомоги;
- при попаданні в зону крокової напруги вийти із зони способом дрібного кроку (не відриваючи ступні від ступні) на відстань не менше 8 м.

5.2. При виникненні пожежі на рухомому складі гасити її струмонепровідними матеріалами (піском) або вогнегасником та визвати пожену команду по тел. 101.

5.3. Про всі аварійні ситуації та пригоди на території депо повідомляти диспетчеру депо для прийняття заходів з їх ліквідації.

5.4. Про кожний нещасний випадок потерпілий або працівник, який його виявив, чи інша особа - свідок нещасного випадку повинні негайно повідомити керівника робіт, який безпосереднього здійснює контроль за станом охорони праці на робочому місці, чи іншу уповноважену особу підприємства і вжити заходів до надання необхідної допомоги потерпілому.

При настанні нещасного випадку необхідно зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку та обладнання у такому стані, в якому вони були на момент події (якщо це не загрожує життю та здоров'ю людей і не призведе до більш тяжких наслідків), а також вжити заходів щодо недопущення подібних випадків у ситуації, що склалась.

5.5. Надання долікарської допомоги.

5.5.1. При вивільненні постраждалого від струму необхідно дотримуватись заходів обережності і не торкатися людини, яка перебуває під напругою. Для вивільнення людини від напруги необхідно перш за все знеструмити вагон, відключивши ланцюги управління та віднявши струмоприймач.

5.5.2. Якщо потерпілий непритомний, його слід покласти рівно і зручно, розстебнувши одяг, створити приплив свіжого повітря, віддалити зайвих людей. Давати нюхати нашатирний спирт, оббризкувати водою, розтирати і зігрівати тіло. Терміново викликати лікаря. При необхідності робити штучне дихання.

5.5.3. Надаючи першу допомогу при накладенні пов'язки на руку необхідно дотримуватись вимог гігієни.

5.5.4. Для припинення кровотечі необхідно поранену кінцівку підняти вгору, руку закрити перев'язочним матеріалом і притиснути цей матеріал до рани. У випадку пошкодження частин тіла, де є можливість зупинити кровотечу притисненням артерій, необхідно натисненням пальців зупинити кровотечу. В окремих випадках кровотеча зупиняється накладанням джгутів, пов'язок, закрутками.

5.5.5. При переломах або вивихах перш за все необхідно надати хворій кінцівки положення зручного спокою, а потім забезпечити доставку потерпілого в лікувальний заклад.

5.5.7. При непритомному стані необхідно потерпілого покласти, опустити його голову, підняти ноги. Дати випити холодної води, давати нюхати нашатирний спирт.

5.5.8. У всіх випадках травмування людей викликати швидку допомогу по тел. 103 і повідомити ЦД.